

KOKONAISVALTAINEN KIRJOITTAMINEN

Kirjoittaminen tavoitteellisena työtapana ja
toimintana

Aiempien opinnäytetekstien lukeminen

► Aalto.doc

aaltodoc.aalto.fi/

<https://into.aalto.fi/pages/viewpage.action?pageId=14650430>

Kirjastossa ja laitoksissa lukukappaleet.

Aluksi

- ▶ Jakautukaa pienryhmiin. Jokainen ryhmä saa teeman, johon tuottaa ratkaisunsa fläpille 10 minuutissa.
- ▶ Teemat:
  - ▶ 1) Miksi ihminen kirjoittaa? Miksi te kirjoitatte?
  - ▶ 2) Miksi kirjoittaminen on joskus hankalaa (esteet ja hidasteet)?
  - ▶ 3) Miten kirjoitustyötä voi helpottaa?
  - ▶ 4) Mikä tekee kirjoittajasta mielestänne hyvän? Millainen on mielestänne hyvä kirjoittaja?

”Se on kaikki mulla täällä päässä...”

Miksi kirjoitamme?

- ▶ Jäsennämme, tuotamme, jaamme ja rakennamme tietoa.
- ▶ Olemme yhteydessä toisiimme.
- ▶ Ilmaisemme itseämme.
- ▶ *”Kirjoittaminen on vuorovaikutusta, maailman hahmottamista.”*
  - ▶ (Pirjo Hiidenmaa ja Kirsti Lonka, Taitava kirjoittaja)

Kirjoittaminen on...

palapelin
kokoamista

Kirjoittaminen edistää ajattelua - se on toimintaa

”En tiedä, mitä
ajattelen, ennen
kuin olen
kirjoittanut
siitä.”
- Jörn Donner

Kirjoittaminen on näkyväksi tekemistä ja lukijan palvelemista

Tahdotko? Aiotko?

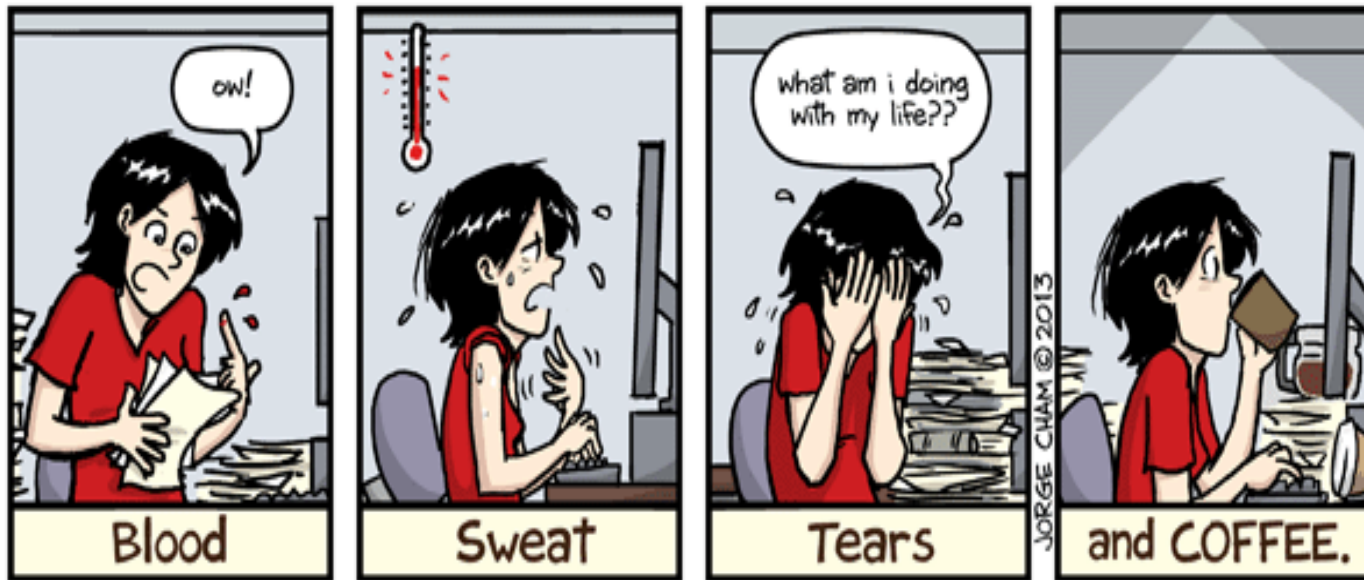
- ▶ Kirjoittajalla on oltava *intentio* ja *motivaatio* (Hiidenmaa & Lonka).
- ▶ Sisäinen motivaatio > flow-kokemus
- ▶ Ulkoinen motivaatio > pakkokirjoittaminen
- ▶ 5 % inspiraatiota, 95 % perspiraatiota (Juha Hakala)
- ▶ Mihaly Csikszentmihalyi: *flow* 'virtaus, virrata'

Esteitä ja hidasteita

- ▶ Boicen (1993) mukaan:
  - ▶ Epäonnistumisen pelko
  - ▶ Huonot kokemukset
  - ▶ Täydellisyyteen pyrkiminen
  - ▶ Sisäiset sensorit
  - ▶ Lykkääminen
  - ▶ Mielenterveyden ongelmat
  - ▶ ”Tyhjä taulu”
  - ▶ Runsauden pula

Verta, hikeä ja kyyneleitä vai muuta?

My thesis is written in

WWW.PHDCOMICS.COM

Stuff we knew when we were little but forgot when we grew up.

MORE WISDOM from my 3 YEAR OLD

DANCE for no
REASON

If you're **UNHAPPY**,
LET PEOPLE KNOW.

If you're tired,
TAKE A NAP.

Follow your own
INSTRUCTIONS

DRAW, even if you
can't draw.

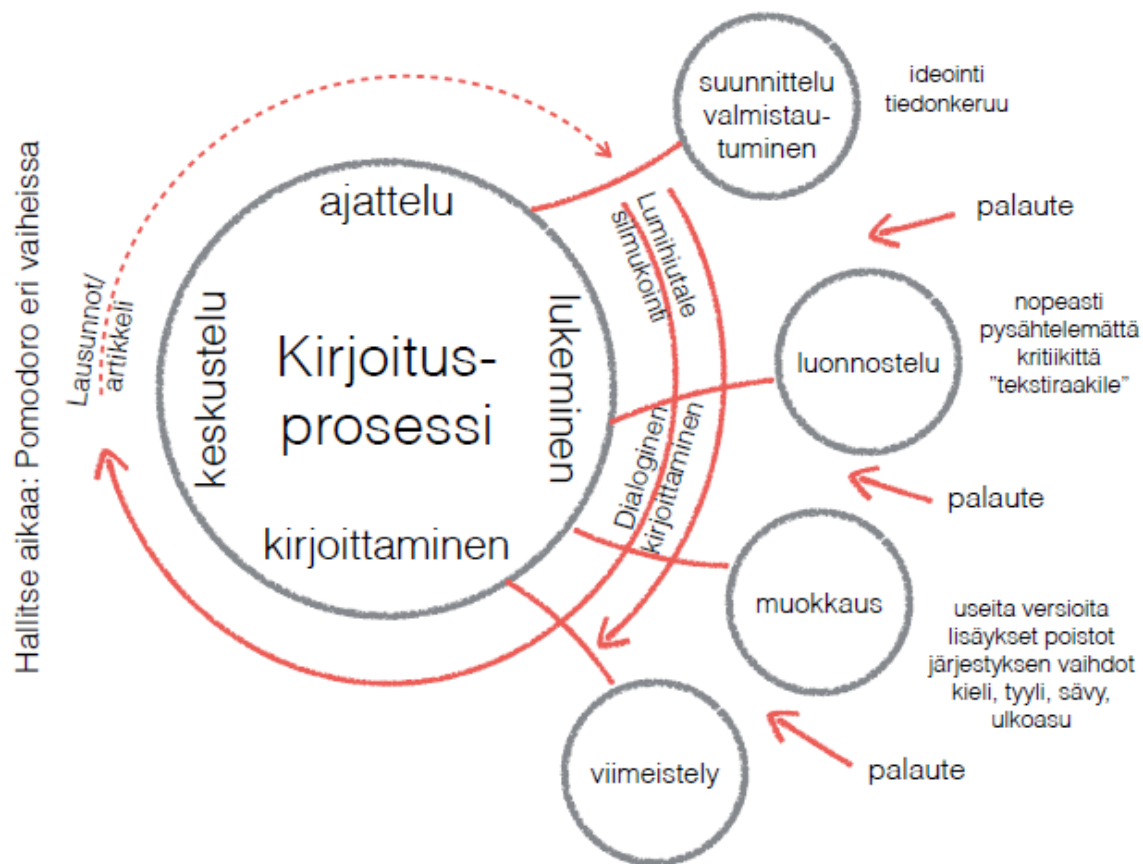

DREAM BIG.

Prosessikirjoittaminen

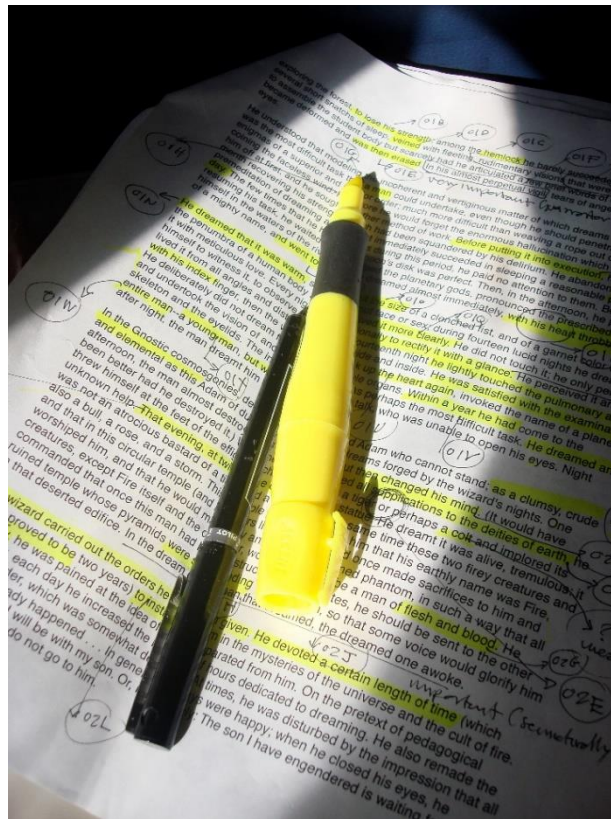
- ▶ Suunnittelu, valmistautuminen
  - ▶ Luonnostelu
  - ▶ Muokkaus (eri versiot) > **Editointi**
  - ▶ Viimeistely
  - ▶ Julkistus
-
- ▶ **Palaute** (rakentavaa, yksilöityä, perusteltua)

Kirjoitusprosessi

©2015 Vilkkä

Editointiin ainakin 10 % ajasta

Kirjoittaminen on...

- ▶ Taitoa
- ▶ Luovuutta
- ▶ Prosessi
- ▶ Tekstilajin (genren) tuottamista
- ▶ Yhteisöllistä
- ▶ Sosiopoliittista

(Svinhufvud)

Lukemista

- ▶ Svinhufvud, Kimmo. Kokonaisvaltainen kirjoittaminen
- ▶ - ” -. Gradutakuu.
- ▶ Gradutakuu <http://www.gradutakuu.fi>
- ▶ Juha Hakalan gradukirjat ja -oppaat
- ▶ Torkki, Juhana. Tarinan valta.
- ▶ <http://www.kotus.fi> Kotus. Kotimaisten kielten keskus.
- ▶ <http://www.kielijelpi.fi> Kielijelpi
- ▶ <http://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/> Kirjoittajan ABC
- ▶ Kortesus & Patjas, Pilkun paikka

Lämmittelyyn, vauhditukseen

- ▶ Vapaa kirjoittaminen
- ▶ Vapaa kontrolloitu kirjoittaminen
- ▶ Silmukointi
- ▶ Miellekartta, mindmap
- ▶ Kirjoittamispäiväkirja

Vapaa (kontrolloitu) kirjoittaminen

- ▶ 10-20 minuuttia
- ▶ Täysin vapaa tai valittu aihe
- ▶ Kirjoita rennosti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- ▶ Keskity ideoiden ja ajatusten esiin saamiseen.

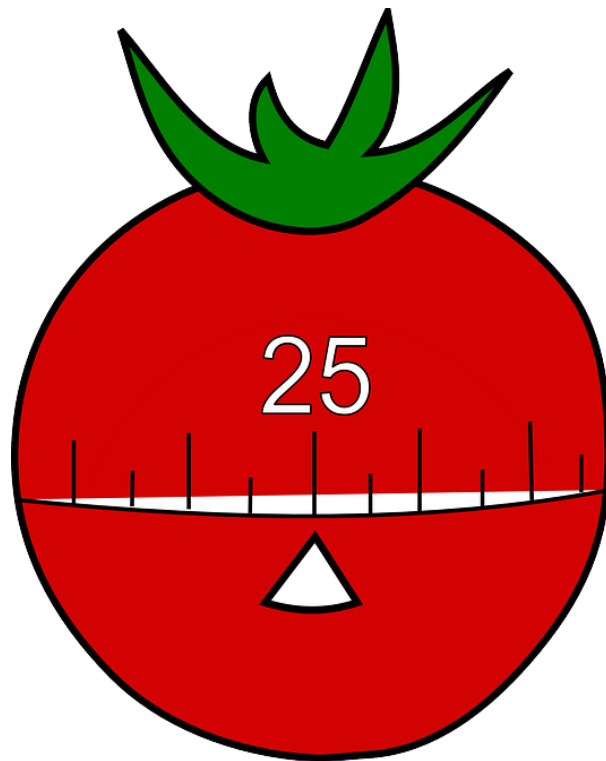
Silmukointi

- ▶ Kirjoita sivun verran aiheestasi vapaasti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- ▶ Lue tuotos ja valitse siitä kiinnostavin tai tärkein asia.
- ▶ Kirjoita siitä sivun verran vapaasti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- ▶ Lue ja valitse kiinnostavin tai tärkein asia.

Kuutiointi

1. Kuvaile
2. Vertaile
3. Yhdistele
4. Analysoi
5. Sovella
6. Väitä (puolesta ja/tai vastaan) ja perustele

Pomodoro-tekniikka

Pomodoro-tekniikka

- Cirillo: Pomodoro-tekniikka
1. Valitse tehtävä.
  2. Sääda ajastimeen 25 minuuttia.
  3. Kirjoita ilman keskeytyksiä, kunnes ajastin soi.
  4. Kirjaa lyhyesti ylös, mitä teit.
  5. Pidä viiden minuutin tauko.
  6. Neljän tomaatin jälkeen pidä pidempi tauko (15 - 30 minuuttia).

Mytomatoes.com-laskuri

OOIS

- ▶ Osallistuminen
- ▶ Ohjelmallisuus
  - ▶ Suunnitelmallisuus
  - ▶ Säännöllisyys
- ▶ Itsehallinta
- ▶ Sosiaalinen tuki

- ▶ Kimmo Svinhufvud

Treenaa kirjoittajakuntoasi!

Millainen on ”hyvä” kirjoittaja?

- ▶ Normien osaaja?
- ▶ Luova, omaääninen?
- ▶ Erilaisten sosiaalisten tavoitteiden saavuttaja?
- ▶ Kaikki edellä mainitut taidot hallitseva?

Taitavan kirjoittajan piirteitä

► Olennaista:

- Tekstilajien tuntemus
- Tilannetaju
- Lukijan huomioon ottaminen
- Vuorovaikutteisuus
- Vastuullisuus

> Kirjoittaminen on tietoista ja taitoista toimintaa.

Kokonaisvaltaisen kirjoittajan huoneentaulu (Svinhufvud)

- ▶ Suunnitelmallisuus, tavoitteet
- ▶ Aika
- ▶ Paikka
- ▶ Säännöllisyys
- ▶ Joustava kirjoittamistapa
- ▶ Surkea ensimmäinen versio
- ▶ Versiointi

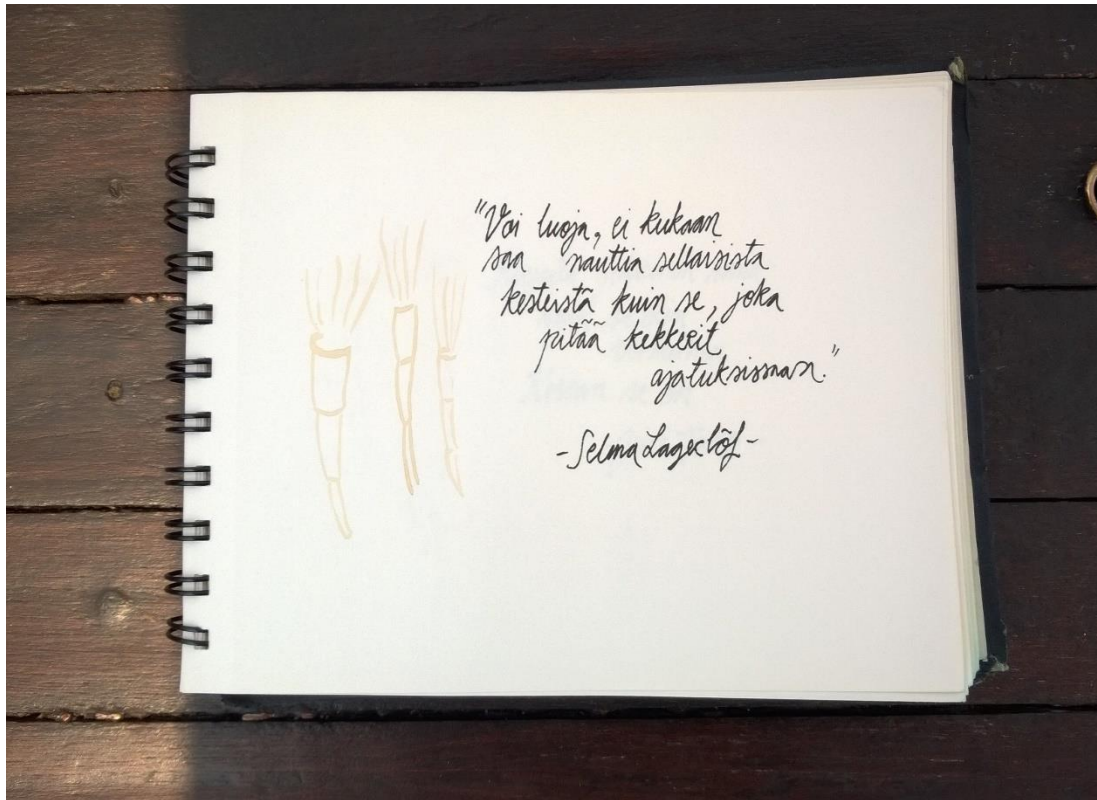
Kokonaisvaltaisen kirjoittajan huoneentaulu (Svinhufvud)

- ▶ Palaute
- ▶ Toimittaminen
- ▶ Itsearviointi
- ▶ Lukeminen
- ▶ Vertaistuki

Kimmo Svinhufvud

Kirjoittamisen ilo

(endorfiininmetsästäjä.wordpress.com)

Oletko uskottava?

- *Aristoteles: äly, luonne ja hyvä tahto (logos, ethos, pathos)*

Oletko uskottava?

- ▶ Vakuuta lukijasi uskottavuudestasi:
  - ▶ Osoita, että olet perehtynyt asiaasi.
  - ▶ Pysy totuudessa ja ole moraalisesti suoraselkäinen, luotettava.
  - ▶ Osoita, että aikeesi ovat rehelliset ja että olet ottanut huomioon lukijasi tarpeet ja kiinnostuksen vähintään yhtä hyvin kuin omasi.

Toimivan tekstin taustat ja tuntomerkit

- ▶ Kohderyhmä
- ▶ Tavoite
- ▶ Viestintätilanne
- ▶ Kanava tai foorumi
- ▶ Olennaisuus
- ▶ Johdonmukaisuus
- ▶ Selkeys
- ▶ Vaikuttavuus

Tartu härkää sarvista: ajatus - tunne - teko

Avuksi

- ▶ Hankekirjoittaminen. 2010. Toim. Lambert & Vanhanen-Nuutinen. Haaga-Helia amk, Helsinki.
- ▶ Hirsjärvi ym. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki.
- ▶ Kniivilä ym. 2007. Tiede ja teksti. WSOY, Helsinki.
- ▶ Kankaanpää & Piehl. Tekstintekijän käsikirja. Yrityskirjat, Helsinki.
- ▶ Kielijelpi <http://www.kielijelpi.fi>
- ▶ Kirjoittajan ABC <http://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/>
- ▶ Kinnunen & Löytty (toim.) 2002. Tieteellinen kirjoittaminen. Vastapaino, Tampere.
- ▶ Kortesus, Tekstiä ruudulla. Infor, Helsinki.
- ▶ Kortesus & Patjas 2011. Pilkun paikka.
- ▶ Uimonen, T. 2010. Kirjoita kiinnostavasti. Infor, Helsinki.

Verkossa

- ▶ Kokonaisvaltainen kirjoittaminen (Kimmo Svinhufvud)
- ▶ Suomensuojelija (Lari Kotilainen)
- ▶ Kirjoituskoulu A la Alasilta (Anja Alasilta Facebookissa)
- ▶ Kotuksen blogi www.kotus.fi
- ▶ Gradutakuu www.gradutakuu.fi
- ▶ Kielijelppi www.kielijelppi.fi
- ▶ Kirjoittajan ABC <http://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/>